

Tantárgy neve: Magyarország földtana és természetföldrajza	Kreditértéke: 5
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” 50-50 kredit%	
A tanóra típusa és óraszám a: 28 óra előadás és 28 óra gyakorlat az adott félévben Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők : -	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok : -ellenőrző dolgozatok, gyakorlati felismerés	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1.	
Előtanulmányi feltételek: -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A hallgatók megismerik meg a Kárpát-medence, ezen belül Magyarország földtani és természetföldrajzi jellemzőit. Általános természetföldrajzi fogalmak és jelenségek. Hazánk legfontosabb ásványai, magmás, üledékes átalakult kőzetek, jellemzésük, felismerésük. Ásványkincsek, bányászatuk. A Kárpát-medence felszínfejlődésének folyamatai, éghajlata, vízrajza, tipikus talajai, növényzete. Nagytájak természetföldrajzi jellemzése. Részletes topográfia. Féléves tematika: 1. Bevezetés. Természetföldrajzi alapfogalmak. A Kárpát-medence és Magyarország természetföldrajzi helyzete 2. A legfontosabb hazai ásványok áttekintése. A földkéreg fontosabb alkotórésze: Magmás, - üledékes és metamorf kőzetek 3. A földtörténeti fejlődés Magyarországon I. Az elő- és az óidő földtani folyamatai és emlékei 4. A földtörténeti fejlődés Magyarországon II. Földtani folyamatok a közép- és az újidőben. 5. Magyarország ásványi nyersanyagai. Ásvány- és kőzettársulások 6. A Kárpát-medence és Magyarország éghajlata 7. A Kárpát-medence és Magyarország vízrajza 8. Magyarország talajai és természetes növénytakarója 9. A Kárpát-medence természetföldrajzi felosztása. Magyarország nagytájainak általános áttekintése és kialakulása 10. Magyarországi nagytájak I. Az Alföld, és a Kisalföld. 11. Magyarországi nagytájak II. A Nyugat-magyarországi peremvidék. 12. Magyarországi nagytájak III. A Dunántúli- dombság és a Dunántúli-középhegység. 13. Magyarországi nagytájak IV. Az Északi-középhegység. 14. Magyarország nemzeti parkjainak földrajzi vonatkozásai A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i>, illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN) - Domjánné Nyizsalovszki R., Juhász L. (2010): Magyarország természetföldrajza. Mezőgazda Kiadó, Budapest (ISBN978-963-286-597-3) - Hevesi, A. (2001): Természetföldrajzi Kislexikon. Tankönyvkiadó. Budapest	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	

a) tudása

- Ismeri a természetföldrajzi alapfogalmakat, az ezekkel kapcsolatos főbb adatokat és összefüggéseket, a releváns szereplőket, funkciókat és folyamatokat
- Ismeri a Kárpát-medence, ezen belül Magyarország földtani és természetföldrajzi jellemzőit..
- Ismeri a Kárpát-medence felszínfejlődésének folyamatait, éghajlatát, vízrajzát, tipikus talajait, növényzetét.

b) képességei

- Képes hazánk legfontosabb vulkanikus, üledékes kőzeteinek és ásványainak jellemzésére, felismerésére
- Képes felismerni természetföldrajzi folyamatokat, felszíni formakincseket, és ezeket értékelni
- Képes a topográfiai ismeretét alkalmazni
- Képes ismereteit a társadalom felé közvetíteni

c) attitűdje:

- Természetföldrajzi szemlélettel rendelkezik.
- Nyitott a természetföldrajz szakma alapvető értékeinek, eredményeinek és jellemzőinek hiteles közvetítésére szakmai és nem szakmai célcsoportok számára egyaránt.
- A természetföldrajzi ismereteit felhasználva erősíti nemzeti identitását

d) autonómiája és felelőssége:

- Felelősséget vállal hazánk természetföldrajzi örökségének megőrzéséért és védelméért, a fenntarthatóság szemléletének a mindennapokban történő megjelenítéséért, és a vidéki térségek felemelkedéséért, hazánk Alaptörvényének szellemiségével összhangban

Tantárgy felelőse: Dr. habil. Juhász Lajos, egyetemi docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Kozák Lajos PhD, egyetemi adjunktus

Évközi ellenőrzés módja:

A félév során 2 ellenőrző dolgozat megírása az előadások anyagából. A gyakorlatokon heti rendszerességgel számonkérés.

Számonkérés módszereinek részletei:

1. Kollokvium a vizsgaidőszakban: Aki megszerezte a vizsgajogosultságot, az a vizsgaidőszakban a meghatározott feltételek mellett szóbeli vagy írásbeli vizsgát tehet, amelynek az eredményét nem befolyásolja a gyakorlaton szerzett érdemjegy. Félévenként összesen 3 vizsgalehetőség adott, amelyek közül az esetleges, harmadik („C”) vizsga kizárólag szóban, vizsgabizottság előtt történik

Az aláírás megszerzésének feltételei:

- Az előadások rendszeres látogatása
- Az előadás és a gyakorlatok ellenőrző dolgozatainak eredményes teljesítése, a gyakorlati számonkérések (ásvány-, kőzetfelismerés és topográfia) értékelhető (legalább elégséges) teljesítése

Vizsgakérdések, tételsor:

1. A Kárpát-medence és Magyarország földrajzi helyzete
2. A földtörténeti változások Magyarország területén. I. Óidő
3. A földtörténeti változások Magyarország területén. II. A középidő
4. A földtörténeti változások Magyarország területén. III. Újidő
5. Magyarország ásványi nyersanyagai I. Érc

6. Magyarország ásványi nyersanyagai II. Fosszilis energiahordozók
7. Magyarország ásványi nyersanyagai III. Nemérces ásványi nyersanyagok és megújuló energiahordozók
8. Magyarország éghajlatának főbb jellemzői
9. Magyarország vízrajzának főbb jellemzői
10. Magyarország talajtani adottságainak főbb jellemzői
11. Magyarország természetes növényzete
12. Magyarország tájtípusai
13. A Kisalföld
14. Az Alföld
15. A Nyugat-magyarországi peremvidék
16. A Dunántúli-dombság és a Mecsek
17. A Dunántúli-középhegység
18. Az Északi-középhegység
19. A természetvédelem földrajzi vonatkozásai
20. Az emberi tevékenység hatása a tájra
21. Tájértékek Magyarországon

-